

Vereniging voor Christelijk
Nationaal Onderwijs te Papendrecht

Nieuwsbrief VCNO Papendrecht over de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'

In de zomer van 2010 is de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' door de Eerste Kamer aangenomen. De wet komt voort uit de zorg van de overheid over de kwaliteit van het onderwijs en de wens om het aantal zwakke en zeer zwakke scholen terug te dringen. De overheid geeft enkele regels mee aan schoolbesturen, waarmee ze de professionaliteit van schoolbesturen wil bevorderen. Deze regels gaan onder andere over het naleven van principes van 'goed bestuur' en over de scheiding tussen het bestuur en het intern toezicht in onderwijsorganisaties. Ook het bestuur van VCNO Papendrecht is met deze wet aan de slag gegaan.

De wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' kent vier hoofdlijnen:

1. Minimumeisen voor de kwaliteit van scholen, die consequenties kunnen hebben voor de bekostiging
2. Aanwijzing door de minister bij bestuurlijk wanbeheer
3. Wettelijke basis voor sectorcodes.
4. Scheiding bestuur en intern toezicht

1. Minimumeisen voor kwaliteit

In de nieuwe wet wordt het leveren van kwaliteit een voorwaarde voor scholen om bekostigd te worden door de overheid. Er zijn wettelijke minimumnormen voor leerresultaten (taal en rekenen). De school kan een bekostigingssanctie krijgen wanneer een school lange tijd 'zeer zwak' blijft. Met deze regeling wordt het bestuur (het bevoegd gezag) direct aangesproken op hun eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs: niet de directeur, maar het bestuur is eindverantwoordelijk hiervoor. Bij VCNO Papendrecht zijn deze bestuurlijke taken belegd bij de algemeen directeur.

2. Een aanwijzing bij bestuurlijk wanbeheer

Wanneer er sprake is van financieel wanbeleid, ongerechtvaardigde verrijking, onrechtmatig handelen of 'verwaarlozing in de zorg en omgang met betrokkenen in de organisatie' door het bestuur, dan kan de minister het bestuur van een onderwijsorganisatie hierop aanspreken en sancties treffen.

3. Een code voor goed bestuur

Onderwijsorganisaties zijn verplicht een code aan te nemen waarin de principes voor goed bestuur zijn omschreven. Alle besturen dienen deze code na te leven of uit te leggen waarom zij hiervan afwijken volgens het principe 'pas toe of leg uit'.

Het bestuur van VCNO Papendrecht is aangesloten bij de PO-Raad en hanteert dan ook de code die door deze raad is opgesteld. Hierin staan onder andere principes over de inrichting en de onafhankelijkheid van het bestuur, over de gewenste professionaliteit en de gerichtheid op de omgeving.

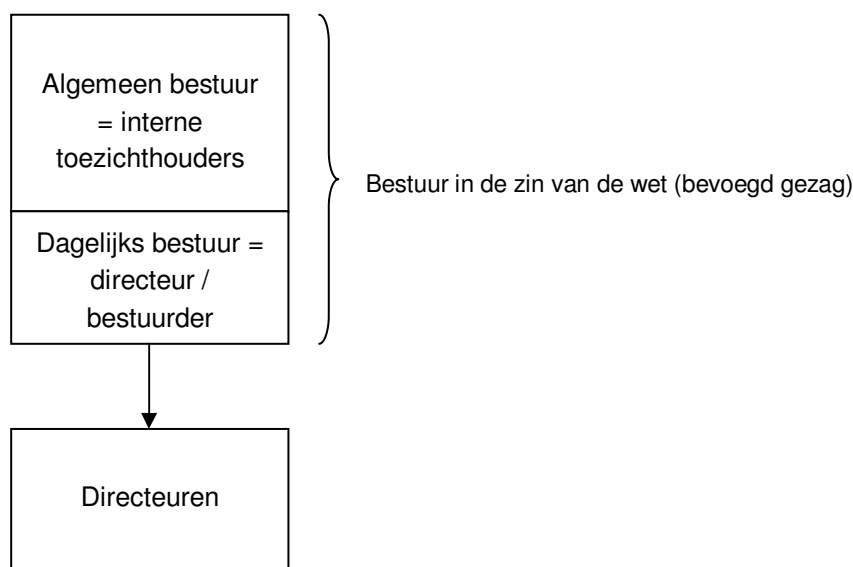
4. Een scheiding tussen bestuur en intern toezicht

Deze hoofdlijn van de nieuwe wet is voor VCNO Papendrecht het meest ingrijpend: er dient een scheiding gemaakt te worden tussen het bestuur en het interne toezicht op de organisatie. Niet alleen de nieuwe wet is een aanleiding voor onze organisatie om na te gaan denken over een apart orgaan dat toezicht houdt; dit gebeurt ook omdat wij steeds professioneler georganiseerd zijn. De rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van met name de algemeen directeur en de bestuurders zijn in de loop der jaren al veranderd en gaan nog meer veranderen. Het bestuur van VCNO Papendrecht heeft gekozen voor het zogenaamde 'Raad van Beheermodel'.

5. Scheiding van bestuur en intern toezicht voor <naam organisatie>

In het 'Raad van Beheermodel' gaat de algemeen directeur deel uitmaken van het bestuur. De algemeen directeur, mw. Joke Rietveld wordt in dit model 'directeur/ bestuurder'. De huidige bestuursleden gaan de toezichthoudende taken op zich nemen. Dit betekent dat zij toezicht houden op het functioneren van de directeur/ bestuurder in de organisatie. Ook kunnen zij adviezen geven aan de directeur/ bestuurder. De directeur/ bestuurder en de toezichthoudende bestuursleden zijn gezamenlijk het 'bevoegd gezag' van de organisatie; zij zijn samen verantwoordelijk.

Schematische weergave van het Raad van Beheer model

6. Inrichten van het nieuwe model

Om naar het nieuwe model toe te groeien is het bestuur van VCNO Papendrecht inmiddels begonnen met het opstellen van een 'Toolkit voor bestuur en intern toezicht'. Hierin staat beschreven hoe de intern toezichthouders toezicht houden op het bestuur. Zij hebben hier enkele kaders voor vastgelegd in een zogenaamd 'intern toezichtkader'. Ook is door het bestuur (in het nieuwe model de interne toezichthouders) en de algemeen directeur (in het nieuwe model directeur/ bestuurder) samen een zogenaamd 'bestuurlijk toetsingskader' opgesteld. Hierin staan richtinggevend uitspraken geformuleerd over de diverse beleidsterreinen, Identiteit & Onderwijs, Gebouw & Materiaal, Financiën & Beheer, Personeel & Organisatie, Communicatie & Kwaliteit en Maatschappelijk Krachtenveld. Het bestuurlijk toetsingskader geeft richting aan het beleid van de organisatie voor de komende vier jaar. De algemeen directeur (of in het nieuwe model de 'directeur/ bestuurder') werkt samen met de directeuren het bestuurlijk toetsingskader uit in het strategisch beleidsplan voor 2011 – 2015. (Mede) aan de hand hiervan stellen de scholen hun nieuwe (school/jaar)plan op.